

og det vil tillige være en glimrende Forretning for os at kunne føre de tyske Varer ad Aarhusvejen over Havet.

England har ikke mindste Interesse i at bryde vor Neutralitet, undtagen efter een Betragtning, og det er den, at de ikke kunne være sikre paa, at vi holde os rolige, hvis vi ligge her paa Kysterne og lave Fæstninger, som Tyskerne kunne benytte i givet Fald. Lave vi al den Humbug i militær Henseende, som der er Tale om, kan England maaske være interesseret i at bryde vor Neutralitet og tvinge os til at tage Parti. De ere nemlig da ikke sikre paa, at vore Farvande og vore Kyster ere rene, at Tyskerne ikke kunne rykke op i Jylland og tage de forskellige Fæstningsværker, som anlægges der, eller selv anlægge Fæstninger der, og da have de ikke Spor af Interesse af, at vi ere neutrale, tværtimod. Det, vi kunne tilføre Tyskland yderligere, med den Smule Skibe og det Par Folk, vi have, er dem ligegyldigt. Men i samme Øjeblik, som de ere nødte til i egen Interesse ikke længer at anerkende vor Neutralitet og kaste os over paa Tysklands Side, er ikke alene hele vor økonomiske Tilværelse ødelagt, hele vor Landbrugseksport og alle Afsetningsmidler umuliggjorte, men saa er ogsaa Tysklands Handel, for saa vidt den kunde finde Vej ad vore Havne under vort neutrale Flag, tilintetgjort, og dertil kan Fristelsen for England blive stor.

Vi, der leve nu, have en Forpligtelse til at efterlade vort Fædreland og vort Folk frit og uafhængigt til dem, der komme efter os, og enhver, der elsker sit Fædreland — hvad enhver af os gør —, kan ikke uden den dybeste Sorg tænke paa, at det skulde blive tilintetgjort. Alt, hvad der er os kært, vil svinde bort for Efterkommerne, saafremt Selvstændigheden gaar tabt. Landets Ungdom er Landets Fremtid; Danmarks Haab er Ungdommen. Vi have derfor den Pligt at opdrage Ungdommen ikke alene til praktisk og aandelig Gerning, men ogsaa til et sundt og dygtigt Liv, det kan kun gøres ved, at man, samtidig med at give Ungdommen den teoretiske Uddannelse, ogsaa opdrager den til at kunne føre Vaaben, til at kunne, om vort Fædreland bliver angrebet, og man vil tilintetgøre dets Eksistens, forsvare det

— selvfølgelig. Men dertil hører ikke det at bygge Fæstninger ved København, som kunne tages til enhver Tid af Fjendehaand og benyttes i anden Magts Tjeneste. Nej, dertil hører for det første, at Ungdommen opdrages godt og sundt og oplæres ogsaa i Vaabenbrug, og at der organiseres en Militærtjeneste, saa at vi, hvis der sker et Overfald, hvis det sker, at man vil betvinge os, kan tage Kampen op. Men det gøres ikke i København, det gøres hele Landet over. Har Tyskland taget Jylland og Fyn, saa er det mig revnende ligegyldigt, om Sjælland kan eksistere som fri Stat. Jeg bryder mig ikke om, at den flyder omkring paa Havet, enten som Republik eller maaske som Herresæde for en eller anden fyrstelig Familie. Nej, det gælder om, at vi følges ad i Sorg og i Glæde. Men een Ting kan jeg sige mig selv, og det er, at skulde det komme dertil, at man tillader en Stormagt at sætte sig fast i Danmark, saa gaar man, nu da Store Bælt er Handelsadgangen til Østersøen, aldrig med til at sige til Tyskland: Du maa gerne tage det hele! Nej, man sætter Skellet ved Store Bælt, og saa bliver Spørgsmaalet, hvor Sjælland skal hen, enten den skal være en fri Stat eller skal tilhøre England, for at sikre dette Adgangen til Østersøen, eller skal overlades til Sverige. Efter min Mening skulle vi forsvare os alle Steder, hvor vi kunne angribes. Dertil hører hele Folkets Oplæring i Vaabenbrug.

Vi maa vel huske paa, at Angrebet paa vor Selvstændighed kommer ikke, medens Tyskland og England kæmpe mod hinanden i vore Farvande eller andre Steder, nej, det kommer bagefter, naar de have sluttet eller skulle slutte Fred. Er der saa ikke paa begge Sider Interesser, der tale for, at vi forblive selvstændige, er der paa en af Siderne Interesse for at inkorporere os, spørger man ikke om, hvad vi mene om det, og have vi da givet Anledning til, at ingen af Magterne sætter Pris paa at anerkende vor Selvstændighed, er det klart, at selv om man ikke i Fredspræliminærene overleverer os til en af Magterne, vil der blive givet den anden Magt — og det er Tyskland — frie Hænder til bagefter at gøre, hvad det vil, og